't Bolwerk

Eigentijds en vertrouwd!

't Bolwerk

Schoolgids 2026-2027

De informatie in dit document vind je ook op scholenopdekaart.nl

Inhoudsopgave

1 Over de school

1.1 Algemene gegevens
1.2 Missie en visie

2 Het onderwijs

2.1 Organisatie van het onderwijs
2.2 Het team
2.3 Aanbod voor het jonge kind
2.4 Kwaliteitszorg en schoolplan

3 Ondersteuning en veiligheid

3.1 Extra ondersteuning van leerlingen
3.2 Veiligheid op school

4 Handige informatie voor ouders

4.1 Hoe ouders worden betrokken
4.2 Vrijwillige ouderbijdrage
4.3 Ziek melden en verlof

5 Ontwikkeling en resultaten

5.1 Tussentijdse toetsen
5.2 Resultaten doorstroomtoets
5.3 Schooladviezen
5.4 Sociale ontwikkeling

6 Schooltijden en opvang

6.1 Schooltijden
6.2 Opvang
6.3 Vakantierooster
6.4 Wie is wanneer te bereiken?

Voorwoord

Voor u ligt de schoolgids van basisschool 't Bolwerk voor het schooljaar 2026-2027. Onze school is één van de vier scholen van de stichting Protestants Christelijk Basisonderwijs te Leiderdorp. Deze scholen werken op een groot aantal terreinen nauw samen: leerlingenzorg, ICT, onderwijskundige ontwikkelingen, kwaliteitsbewaking en personeelsbeleid. Algemene informatie van onze stichting kunt u vinden op de website: www.pcboleiderdorp.nl

De schoolleiding draagt zorg voor de uitvoering van het beleid. Het bestuur van de PCBO ondersteunt dit proces en draagt hiervoor de eindverantwoordelijkheid. De verantwoordelijkheid met betrekking tot de dagelijkse gang van zaken ligt bij de schoolleiding.

In deze schoolgids vindt u allerlei praktische informatie: roosters, tijden, namen enzovoort. Daarnaast wordt u geïnformeerd over de achtergronden van het onderwijs (uitgangspunten, visie op onderwijs en opvoeding, identiteit) en over de organisatie en de inhoud van het onderwijs. Tevens kunt u informatie over de school vinden op de website: www.pcbobolwerk.nl.

Ons streven is u via deze gids een beeld te geven van de school. Dit beeld wordt natuurlijk pas compleet door op een gewone schooldag een bezoekje te brengen aan de school. Belt u van tevoren wel even voor een afspraak.

Anneke van Vliet, directeur

Over de school

1.1 Algemene gegevens

Contactgegevens

't Bolwerk
Klerkenhof 1
2353WB Leiderdorp

0715893838
https://www.pcbobolwerk.nl
bolwerk@pcboleiderdorp.nl

Schooldirectie

Functie	Naam	E-mailadres
Directeur	Anneke van Vliet	annekevanvliet@pcboleiderdorp.nl

Schoolbestuur

Stichting PCBO Leiderdorp
http://www.pcboleiderdorp.nl

Samenwerkingsverband

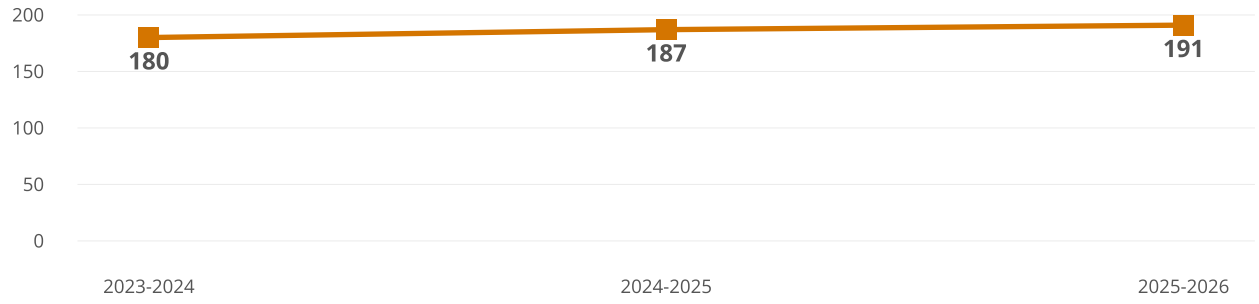
Onze school is aangesloten bij Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden

Aantal leerlingen

2025-2026

191

Aantal leerlingen de afgelopen jaren

1.2 Missie en visie

Kenmerken van de school

- Eigentijds en vertrouwd
- Vakleerkracht gym
- Atelieronderwijs
- Engels vanaf groep 1
- Ochtenden voor kernvakken

Missie en visie

Als centrale slogan gebruiken we de zin: **'Eigentijds en vertrouwd**. **Een sterke basis'**.

'Eigentijds', omdat we:

- bij de jongsten uitgaan van spelend leren en ruimte bieden voor hun eigen tempo;
- nog meer inzetten op passend, soms individueel gericht onderwijs; gezamenlijk beschikken over een Prisma-klas voor (hoog)begaafde kinderen die extra ondersteuning en uitdaging nodig hebben;
- ruim gebruik maken van digitale hulpmiddelen;
- Engels en 'Moderne Media' naast taal en rekenen als kernvakken zien en daarbij gebruik maken van vakleerkrachten;
- werken in ateliers om via een brede oriëntatie op onderwerpen, thema's en werkvormen de eigen talenten en voorkeuren te ontdekken en te ontwikkelen;
- gebruik maken van observatie en toetsing van ontwikkelingsgroei om tijdig en gericht bij te kunnen sturen.

'Vertrouwd' en 'Een sterke basis', omdat we:

- uitgaan van leeftijdsgroepen;
- ons richten op sociaal-emotionele ontwikkeling en karaktervorming;
- veel aandacht besteden aan degelijk taal- en rekenonderwijs;
- kinderen een brede oriëntatie op onze samenleving bieden;
- rekenen op medeverantwoordelijkheid van de ouders/verzorgers;
- leerkrachten hebben die pedagogisch en didactisch kindgericht zijn;
- kinderen zo goed mogelijk voorbereiden op voortgezet onderwijs.

Als kinderen onze school verlaten willen we graag dat ze beschikken over:

- kennis en vaardigheden die ze voor hun verdere ontwikkeling nodig hebben;
- vertrouwen in zichzelf en dat ze er niet alleen voor staan in hun leven;
- overtuiging dat hun leven zin heeft ook en vooral in relatie tot hun naasten;
- zelfstandigheid zodat ze eigen keuzes kunnen en durven maken; normen en waarden waarbij 'vertrouwen' centraal staat.

Identiteit

't Bolwerk is een school van een gemiddelde grootte, met in elk schooljaar 1 groep, hetgeen een positieve invloed heeft op de sfeer en de onderlinge verhoudingen. Kinderen, maar ook leerkrachten, kennen elkaar en voelen zich gekend. Een (sociaal) veilig gevoel draagt bij aan een goede ontwikkeling van kinderen, zowel sociaal- emotioneel als op het gebied van leerprestaties.

Het kleinschalige en geborgen karakter wordt bewaakt en gewaarborgd, onder meer door beleidsmatige keuzes op het gebied van de maximale groepsgrootte en groepsdoorbrekende samenwerking, ook in de dagelijks praktijk.

De stichting PCBO kent een protestants-christelijke grondslag, in een eigentijds benadering. In alle groepen wordt de dag geopend aan de hand van groepsgesprekken, themaverhalen of verbindende activiteiten. Hierbij zijn bijbelse of wereldse verhalen een aanknopingspunt. Op onze scholen vinden we het belangrijk onze tradities en cultuur, waaronder de christelijke grondslag, mee te geven. De bijbehorende feestdagen worden samen, ook soms in de kerk, gevierd.

Samen werken we aan een school waar ieder kind zich gewaardeerd voelt en tot z'n recht kan komen. Ieder kind is uniek en heeft zijn eigen talenten. Samen werken we daarom aan onderwijs waarbij we aan willen sluiten bij de leerbehoeften van kinderen zodat leren "betrokken" leren wordt.

Kennis is fijn en veel weten is leuk. Onderwijsmensen die kinderen leergierig en weetgierig kunnen maken zijn dan ook goud waard. Want het is belangrijk dat volwassenen en kinderen veel willen weten.

Samen werken we aan een school waar ook de ouders blij mee zijn. Een school die het kind "ziet" met al z'n kwaliteiten. Waar kinderen zelfvertrouwen krijgen om nu en later zelfstandig problemen aan te kunnen pakken. Een school waar het kind later met plezier aan terug kan denken, omdat het zichzelf kon zijn!

In het pedagogisch aanbod en klimaat haken we aan bij kernwaarden, die wij als school hoog in het vaandel dragen. Hierbij valt te denken aan vertrouwen, weerbaarheid, bescheidenheid of tolerantie. De waarden worden gedurende een bepaalde periode centraal gesteld en zijn verwerven met het lesaanbod en de benadering van kinderen.

't Bolwerk staat open voor alle kinderen die een fijne en goede school zoeken en hanteert een open beleid. Bij inschrijving wordt gevraagd de grondslag te respecteren.

2 Het onderwijs

2.1 Organisatie van het onderwijs

Op ’t Bolwerk zijn de groepen verdeeld in twee bouwen. Een bouw is een leeromgeving waarbinnen kinderen van elkaar leren en op verschillende niveaus kunnen functioneren. De onderbouw bestaat uit twee kleutergroepen 1 /2 en de groepen 3 en 4. De bovenbouw bestaat uit de groepen 5, 6, 7 en groep 8. Leerkrachten zijn samen verantwoordelijk voor de groepen van hun bouw, werken nauw samen en zorgen samen voor continuïteit. Elke bouw heeft een eigen coördinator. Voor de onderbouw is dat Sanne Lim en voor de bovenbouw is dat Jan van der Wel.

Groep 1 en 2

In de groepen 1 en 2 worden veel activiteiten gezamenlijk in de kring geïntroduceerd. De instructie en verwerking worden in verschillende niveaus aangeboden. In hoeken en groepen gaan de kinderen zelfstandig aan de slag met het materiaal en/of de opdracht. De leerkracht heeft hierbij een stimulerende en observerende rol. Tevens probeert de leerkracht de kinderen te interesseren voor "nieuwe dingen" die aansluiten bij het niveau en de ontwikkeling van het kind. Er zijn veel verschillende hoeken ingericht waarin de kinderen zich al spelend kunnen ontwikkelen. Ook kunnen ze een keuze maken uit de materialen uit de kast. Spelen is belangrijk voor de ontwikkeling van de kleuters op creatief, sociaal-emotioneel en motorisch gebied. Door het spelen met ontwikkelingsmateriaal ontwikkelen de kleuters inzicht en wordt gewerkt aan de ontwikkeling op het gebied van taal/lezen, rekenen en schrijven. Ook worden allerlei technieken aangeleerd, zoals de potloodgreep, plakken en knippen, verven en het omgaan met materiaal. De computer rekenen wij ook tot de ontwikkelingsmaterialen.

In het speellokaal is het verkennen van de ruimte belangrijk; in de spelvormen onderscheiden we het fantasiespel en dans- en tikspelletjes. Kleuters bewegen in ieder geval eenmaal per week in het speellokaal. Er wordt omgegaan met groot materiaal (klimmen, springen, balanceren) en met klein materiaal (gooien, werpen, vangen, rollen). Bij het buiten spelen hebben de kinderen de keus uit de zandbak, het klimrek, rollend materiaal, bouwmateriaal en klein materiaal.

Groep 3 t/m 8

‘t Bolwerk verzorgt **passend onderwijs**. Passend onderwijs biedt de kinderen de leerstof waar ze ‘aan toe zijn’. Hierbij wordt het onderwijsaanbod afgestemd op de basisbehoefte en onderwijsbehoefte van ieder kind. Vanaf groep 1 inventariseert de leerkracht dan ook wat de onderwijsbehoefte van een kind is. Met ander woorden: wat werkt bij dit kind, hoe komt het optimaal tot leren?

Daarnaast is de taak van de leerkrachten om de kinderen díe leerstof aan te bieden die past bij hun leer- en ontwikkelingsniveau.

Leerstof moet in de zone van de ‘naaste ontwikkeling’ liggen, niet te moeilijk zijn, maar wel voldoende uitdaging bieden.

‘t Bolwerk is een flexibele organisatie geworden waarbinnen het praktisch mogelijk is om kinderen het onderwijs te geven dat ze nodig hebben. Van te voren wordt geïnventariseerd welke instructie een kind per vak nodig heeft. In de groepen werken we met drie instructiegroepen en waar nodig halen kinderen de instructie die bij hen past in een andere groep. Wij noemen dit handelingsgericht werken: het handelen van de leerkracht sluit aan bij wat een kind nodig heeft.

In de groepen 3 en 4 wordt veel tijd en aandacht geschonken aan het leren lezen en schrijven. De cognitieve basisvakken (rekenen, taal, lezen, Engels) in de groepen 3 t/m 8 krijgen alle tijd en aandacht in de ochtenduren. We bieden de kinderen daarbij een herkenbare structuur met een zo veel mogelijk vast rooster. Dit schept ook mogelijkheden voor klasoverstijgende differentiatie. In de blokken instructie en/of zelfstandig werken wordt nadrukkelijk aandacht geschonken aan de cognitieve vaardigheden, waarbij gestreefd wordt naar een optimaal en passend leerrendement.

Voor het vak Engels hanteren wij een doorlopende leerlijn van groep 1 t/m 8. In de groepen 1 t/m 8 worden de lessen gegeven door een vakleerkracht. In het vak Moderne Media leren de kinderen hun weg vinden in de digitale wereld waar zij dagelijks mee worden geconfronteerd. Niet alleen technische vaardigheden (typen, tekstbewerking, programmeren) maar ook sociale en bewuste omgang met digitale media wordt in deze lessen behandeld.

De basis van onze lessen is de klassikale instructie, uitgebreid met motiverende en coöperatieve werkvormen. Leerlingen die meer of andere uitdaging nodig hebben, worden in kleine groepjes of individueel geïnstrueerd dan wel ondersteund door hun eigen leerkracht. Voor het zelfstandig werken zijn binnen het ruime schoolgebouw verschillende werkplekken beschikbaar.

Vanaf groep 5 werken we met dag- en weektaken. De leerkracht geeft instructie aan een instructiegroep; daarnaast zijn kinderen zelfstandig bezig met het verwerken van leerstof. De voordelen van deze manier van werken zijn dat kinderen veel meer in eigen tempo en op eigen niveau de leerstof kunnen verwerken.

De zaakvakken (aardrijkskunde, geschiedenis, natuur & milieu) en de creatieve vakken (handvaardigheid, tekenen, muziek) krijgen een plaats in de middaguren. Aanvullend hierop vinden in de groepen 5 t/m 8 eenmaal per week de zogeheten

'ateliers' rondom verschillende onderwerpen plaats. Te denken valt aan dans, programmeren, drama, koken, filosofie, schaken, techniek en extra gymles. Talenten van zowel kinderen als leerkrachten worden hierbij verder ontplooid. Daarnaast vindt verbreding plaats middels het inschakelen van gast- en hulpdocenten. De ateliers zijn gericht op het ontwikkelen van diverse competenties van de kinderen. Uiteraard is er zorg en aandacht voor het blijven(d) voldoen aan de kerndoelen van het basisonderwijs.

Kortom: wij willen de kinderen stimuleren in hun ontwikkeling en hen helpen om zich zo volledig mogelijk te kunnen ontplooien. Wij willen de kinderen een stevige basis geven om te kunnen voldoen aan de eisen van de hedendaagse maatschappij!

De leerlijnen voor de verschillende ontwikkelingsgebieden staan vast. Er zijn echter kinderen die meer, minder of anders nodig hebben. Deze kinderen krijgen binnen de groep de gelegenheid op hun eigen niveau, in hun eigen tempo te werken. Dit wordt beschreven in het groepsplan. De leerkracht wordt bij het maken van dergelijke plannen bijgestaan door de intern begeleider. Dit is één van de leerkrachten van de school, die op dit gebied een specifieke functie heeft. Voor meer gedetailleerde informatie kunt u hierover de ondersteuningsgids raadplegen. Er ligt altijd een exemplaar ter inzage op school.

Groepen op school

Onze leerlingen worden op de volgende wijze gegroepeerd:

- **Leerstofjaarklassen:** leerlingen zijn op basis van leeftijd gegroepeerd

Invulling onderwijstijd

> **Wat is onderwijstijd?**
> Kinderen in Nederland hebben recht op voldoende uren onderwijs. In de wet staat een minimaal aantal uur dat een leerling les krijgt tijdens de 8 jaar op de basisschool. De school bepaalt zelf de indeling van de schooldag en de tijden waarop de leerling op school moet zijn.

Invulling onderwijstijd leerjaar 1 en 2

In groep 1 en 2 wordt gewerkt vanuit thema's die aansluiten bij de belevingswereld van de kinderen. In de werkwijze staat het 'spelend leren' centraal. Binnen de thema's wordt uitgebreid aandacht besteed aan de taal- en rekenontwikkeling. Ook de motorische, sociaal-emotionele en kunstzinnige vorming komen hierbij aan bod. In de middag is er onder andere aandacht voor de vakken Engels, Moderne Media, verkeer en bewegingsonderwijs. Dit laatste vindt plaats in de gymzaal binnen het gebouw, of bij mooi weer op het plein. Het onderwijsaanbod wordt in kleine (instructie)groepen, individueel of klassikaal aangeboden. Tijdens de werkles werken de kinderen in heterogene groepen aan een opdracht die gerelateerd is aan het thema. Deze opdrachten kunnen uiteenlopen van een knutselopdracht of een spelvorm tot het werken met ontwikkelingsmateriaal.

Invulling onderwijstijd leerjaar 3 t/m 8

De schooldagen op 't Bolwerk hebben een duidelijke en voor de kinderen herkenbare structuur, met een verschillend accent in het programma van het ochtend- en middagdeel.

In de ochtenden wordt nadrukkelijk aandacht besteed aan de kernvakken (lezen, taal, spelling en rekenen). Ook Engels en Moderne Media hebben op onze school de status van kernvak. Door de aanwezigheid van vakleerkrachten voor deze vakken, kan de wekelijkse inzet per schooljaar iets afwijken in het rooster. In de groepen 3 t/m 8 wordt - waar mogelijk - volgens een vergelijkbaar rooster gewerkt, wat klasoverstijgende differentiatie mogelijk maakt.

Op de middagen komen de creatieve vakken en zaakvakken aan bod. Hierbij valt te denken aan aardrijkskunde, geschiedenis, natuur, muziek, handvaardigheid en gymnastiek. Ook vakoverstijgende activiteiten hebben veelal een plaats in de middag.

Extra faciliteiten

Onze school beschikt over de volgende extra faciliteiten:

- Bibliotheek
- Gymlokaal
- Speellokaal
- Stiltelokaal

2.2 Het team

Vakleerkrachten

Op onze school zijn de volgende vakleerkrachten aanwezig:

Drama

Engelse taal

Muziek

Spel en beweging/ bewegingsonderwijs

Verlof personeel

Bij verlof, ziekte of andere afwezigheid van leerkrachten wordt altijd gestreefd naar een vervanging die voor de kinderen het meest rustig en vertrouwd voelt. Geregeld lukt het door interne verschuivingen kortdurende vervanging door eigen leerkrachten te realiseren.

Bij langdurige vervangingen zoeken wij, waar mogelijk, naar continuïteit met bekende en bekwame medewerkers.

Indien noodzakelijk wordt gebruik gemaakt van geselecteerde invalleerkrachten via eigen werving.

2.3 Aanbod voor het jonge kind

We werken samen met de volgende kinderopvangorganisatie(s) in de buurt van de school: *Floreokids en Partou*.

Dit schooljaar wordt vanuit de gemeente een extra aanbod voor jonge NT2-leerlingen gefaciliteerd. Op enkele momenten in de week is er een tutor/pedagogisch medewerker aanwezig die deze leerlingen met een anderstalige achtergrond extra begeleidt.

2.4 Kwaliteitszorg en schoolplan

> **Wat is kwaliteitszorg?**
> Scholen hebben een plan om de kwaliteit van hun onderwijs te verbeteren. Dit plan helpt de scholen om onderwijs te bieden waar iedereen tevreden over is. Kwaliteitszorg gaat over de manier waarop de doelen in het plan worden bereikt.

Doelen schoolplan

Elke school van PCBO Leiderdorp gaat uit van eigentijds onderwijs voortbouwend op de traditionele school aangevuld met nieuwe inzichten, methoden en hulpmiddelen.

Een uitwerking van de strategische en onderwijskundige doelen van onze school kunt u vinden in het Schoolplan 2023-2026, te vinden op onze website.

In schooljaar 2026-2027 starten we met de nieuwe taalmethode. Staal 2. We orienteren ons dit jaar op een nieuwe methode voor aanvankelijk lezen in groep 3 en op een nieuwe methode voor de wereldorienterende vakken.

Hoe bereiken we deze doelen?

De doelen uit het schoolplan worden vertaald naar acties per schooljaar in het jaarplan. Deze worden voorafgaand aan het schooljaar vastgesteld in overleg met het schoolteam, het bestuur en de medezeggenschapsraad. Gedurende een schooljaar komen de doelen aan bod tijdens de schoolbrede teamvergaderingen. Aan het einde van het schooljaar wordt het plan met alle betrokkenen geëvalueerd.

3 Ondersteuning en veiligheid

3.1 Extra ondersteuning van leerlingen

Wat is ondersteuning?
Alle scholen in een regio bieden dezelfde basisondersteuning. In het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband staat wat onder deze basisondersteuning valt. Soms hebben leerlingen extra ondersteuning nodig. Naast de basisondersteuning bieden sommige scholen extra begeleiding aan leerlingen. De school geeft in de schoolgids aan welke extra begeleiding de school biedt. Ook staat hier welke doelen en wensen de school heeft voor de toekomst. En hoe de school contact houdt met de ouders en leerlingen over de ondersteuning.

Basisondersteuning

De basisondersteuning van de school wordt beschreven in de ondersteuningsgids van PCBO Leiderdorp, te vinden op de website www.pcbobolwerk.nl onder het kopje 'Leerlingenzorg'.

Gediplomeerde specialisten op school

Taal en rekenen

Welke specialisten zijn werkzaam binnen dit aandachtsgebied?

- Dyslexiespecialist
- Intern begeleider
- Orthopedagoog
- Remedial teacher
- Specialist meer- en hoogbegaafdheid

- Specialist jonge kind
- Rekencoördinator
- Leescoördinator

Sociaal-emotioneel

Welke specialisten zijn werkzaam binnen dit aandachtsgebied?

- Gedragsspecialist
- Intern begeleider
- Orthopedagoog
- Remedial teacher

Gedrag, werkhouding en taakaanpak

Welke specialisten zijn werkzaam binnen dit aandachtsgebied?

- Gedragsspecialist
- Intern begeleider
- Remedial teacher
- Specialist meer- en hoogbegaafdheid

Motorische en lichamelijke ontwikkeling

Er zijn voor dit aandachtsgebied geen gediplomeerde specialisten aanwezig.

Medisch handelen en persoonlijke verzorging

Er zijn voor dit aandachtsgebied geen gediplomeerde specialisten aanwezig.

Toekomstig aanbod aan extra ondersteuning

Op school wordt gebruik gemaakt van aanwezige en ingehuurde expertise. Binnen de stichting PCBO zijn verschillende experts aanwezig, wiens inzet over de scholen wordt verdeeld. Waar dit nodig, wenselijk en mogelijk is, kan externe expertise worden ingeschakeld om ondersteuning te bieden die de school zelf niet (voldoende) in huis heeft.

De IB'er van de school verzorgt, samen met de groepsleerkrachten, het contact met het zorgnetwerk van de school. Soms is overleg met of inzet van externe organisaties nodig om passende ondersteuning te kunnen bieden. Waar ondersteuning verder gaat dan hulp van de groepsleerkracht, worden ouders hiervan altijd op de hoogte gesteld en krijgen zij de gelegenheid hierover mee te denken.

De te vergroten expertise laat zich niet in eenzijdige ambities vatten. Kinderen zijn verschillend en per individueel geval zal moeten worden bekeken welke ondersteuning nodig en passend is.

Inbreng en invloed van leerlingen

Waar dit passend is, wordt ook de stem van het kind meegewogen in de besluitvorming. Middels kindgesprekken met een voor hen vertrouwde professional, kunnen zij op school aangeven wat zij prettig en minder prettig vinden aan diverse vormen van ondersteuning. Afhankelijk van de leeftijd kunnen leerlingen ook deelnemer zijn in gesprekken tussen school en ouders/verzorgers.

Extra informatie

Basisondersteuning

Ons onderwijs is erop gericht om kinderen concrete mogelijkheden in handen te geven om inhoud te geven aan de wereld om hen heen. Daarbij spelen veel vaardigheden een rol, waarvan taal/lezen, schrijven en rekenen tot de basisvaardigheden behoren. De ontwikkeling van deze vaardigheden samen met de sociaal- emotionele ontwikkeling van de kinderen volgen we nauwlettend aan de hand van toetsen en observaties. Om tegemoet te komen aan de verschillen tussen kinderen wordt er gewerkt met groepsplannen op drie niveaus.

Extra ondersteuning

Het kan voorkomen, dat een leerling extra ondersteuning nodig heeft om zich zo goed mogelijk te kunnen ontwikkelen. In eerste instantie pakt een leerkracht dat zelf op. Soms zijn kinderen gebaat bij aanvullende ondersteuning. De leerkracht roept dan de hulp in van de intern begeleider van de school. De intern begeleider coördineert de procedure en begeleidt de leerkrachten bij het inzetten van de juiste ondersteuning en de uitvoering daarvan. Deze ondersteuning kan plaatsvinden door een leerkracht of iemand van buitenaf.In de ‘Ondersteuningsgids’ van de PCBO wordt het aanbod van onze ondersteuningsmogelijkheden beschreven. In eerste instantie is deze gids geschreven voor intern gebruik, dus voor de leerkrachten, intern begeleiders en de directie van de PCBO. De ondersteuningsgids vormt echter ook een mooi uitgangspunt voor de communicatie met u als ouder over de ondersteuningsmogelijkheden. In de gids komen onderwerpen als dyslexie, rekenproblemen, het omgaan met gedragsproblemen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de begeleiding van cognitief getalenteerde leerlingen aan bod. Daarin wordt ook de rol van onze eigen orthopedagoog beschreven en de samenwerking met instanties als het samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden (PPO) en het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)

Prisma-groepen

Ook leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong hebben soms extra ondersteuning nodig. Indien daartoe aanleiding is, komt de leerling in aanmerking voor deelname aan de Prismaklas. Deze bovenschoolse Prismaklas is opgezet voor de vier scholen van de PCBO: ’t Bolwerk, de Kastanjelaan, de Regenboog en de Willem de Zwijgerschool. In deze klas wordt aandacht besteed aan de specifieke behoeften van cognitief getalenteerde leerlingen. Onze doelen voor deze leerlingen zijn gericht op het: leren denken, leren leren en leren leven. Het werken in projectvorm doet een beroep op onder andere het aanleren van vaardigheden en leer- en werkstrategieën, plannen en organiseren, het opbouwen van doorzettingsvermogen en het leren samenwerken met ontwikkelingsgelijken. Vanzelfsprekend krijgen de leerlingen niet alleen in de Prismaklas extra aandacht, maar wordt er in de eigen groep ook ingesprongen op de leerbehoeften. Denk hierbij aan het compacten en verrijken van de leerstof, waardoor er tijd vrij komt voor de opdrachten van de Prismaklas.

Voor leerlingen die makkelijk meekomen met de leerstof en goede resultaten behalen, hebben we de Prisma-ateliers opgezet. Aan deze leerlingen wordt meer uitdaging geboden in de vorm van verrijkingswerk.

3.2 Veiligheid op school

Anti-pestprogramma

Op onze scholen is een protocol ter voorkoming van pestgedrag aanwezig. In dit protocol is omschreven wat wij onder pestgedrag verstaan, welke maatregelen er genomen kunnen worden en wie waar verantwoordelijk voor is of aanspreekbaar is. Het protocol kunt u vinden op de website: www.pcboleiderdorp.nl onder het kopje ondersteuningsgids.

Sociale en fysieke veiligheid

Onze school monitort de sociale veiligheidsbeleving van leerlingen. We nemen een vragenlijst af via Enquêtetool van Vensters. Door middel van deze geselecteerde vragenlijsten wordt jaarlijks de algehele schoolbeleving van onze leerlingen in kaart gebracht en geanalyseerd. Onderwerpen in deze vragenlijsten zijn onder meer sociale veiligheid, fysieke veiligheid, ontwikkelingsmogelijkheden, leerbeleving, onderling contact en contact met de leerkracht.

Om het welbevinden van onze leerlingen te volgen en monitoren, gebruiken we daarnaast het sociaal-emotionele leerlingvolgsysteem Leerling in Beeld. Met behulp van dit programma kunnen leerkrachten de sociaal-emotionele ontwikkeling van de groep in kaart brengen en waar nodig actie ondernemen.

In samenwerking met de GGD Hollands-Midden en kinderopvang FloreoKids is het sociale veiligheidsbeleid ontwikkeld. Het resultaat van deze samenwerking is een overzichtelijke infographic op onze website.

Als ouders/verzorgers problemen ervaren op het gebied van sociale veiligheid en dit niet bij de leerkracht of directeur kunnen aankaarten, kunnen zij altijd bij de interne vertrouwenspersoon van de school terecht. Op onze school is dat de intern begeleider (IB). Naast de interne vertrouwenspersoon kunnen ouders ook terecht bij de externe vertrouwenspersoon. De externe vertrouwenspersoon werkt niet op de locatie en heeft afstand en objectiviteit. De externe vertrouwenspersoon luistert en adviseert hoe de melder het probleem kan aankaarten binnen de organisatie. De externe vertrouwenspersoon heeft geheimhoudingsplicht.

Contact
Ouders/verzorgers, leerlingen en interne contactpersonen/vertrouwenspersonen kunnen de externe vertrouwenspersoon inschakelen via: GGD Hollands Midden, Secretariaat Jeugdgezondheidszorg Telefoon: 088-2542384

Anti-pestcoördinator, contactpersoon en/of vertrouwenspersoon

Functie	Naam	E-mailadres
Anti-pestcoördinator	Mevr. Lisette van Haaren	lisettevanhaaren@pcboleiderdorp.nl
Vertrouwenspersoon	Mevr. Lisette van Haaren	lisettevanhaaren@pcboleiderdorp.nl
Vertrouwenspersoon	Externe vertrouwenspersoon Hecht GGD H-M	externevertrouwenspersoon@ggdhm.nl

4 Handige informatie voor ouders

4.1 Hoe ouders worden betrokken

Onze scholen zijn onderdeel van een veel groter geheel dat bijdraagt aan de opvoeding van kinderen. De samenwerking met ouders/verzorgers is essentieel. Het leggen van verbindingen is essentieel in een gecompliceerde opvoedingsomgeving. De driehoek ouders-leerkrachten-leerlingen vormt de gemeenschap op school. Zij hebben een gedeelde verantwoordelijkheid voor een sfeer van veiligheid en vertrouwen, openheid en nieuwsgierigheid, duurzaamheid en innovatie.

Communicatie met ouders

Ouders worden geïnformeerd op de volgende manieren:
Er zijn aantoonbaar activiteiten ontwikkeld om de ouderbetrokkenheid te vergroten. Alle kleuters worden thuis bezocht door een leerkracht, er worden in september startgesprekken gevoerd met ouders en (vanaf groep 5) het kind. Er zijn regelmatig thematische bijeenkomsten waar ouders de gelegenheid krijgen elkaar te ontmoeten en van gedachten te wisselen met elkaar en de medewerkers over school en onderwijs . Uiteraard vinden meermaals per schooljaar voortgangs- en rapportgesprekken plaats.We streven naar een oudertevredenheid die duidelijk boven het landelijk gemiddelde ligt.

Klachtenregeling

Waar gewerkt wordt, kunnen misverstanden ontstaan of kunnen fouten worden gemaakt. Ouders zijn van harte welkom dergelijke zaken eerst met de betrokken leerkracht te bespreken om samen een goede oplossing te vinden. Komt u er niet uit, dan kunt u dit overleggen met de directeur. Indien ook dit niet tot een goed resultaat leidt, kunt u zich wenden tot het bestuur van de Stichting PCBO, p/a Kastanjelaan 6, 2351 ND Leiderdorp. Een klacht dient dan schriftelijk te worden ingediend, voorzien van naam en adres van de klager en dagtekening en moet een omschrijving van de klacht bevatten.

Als een klacht niet naar tevredenheid van de klager en/of het bestuur wordt opgelost, hebben beide partijen de mogelijkheid zich te wenden tot de landelijke klachtencommissie.

De afhandeling van klachten, beroepen en geschillen in het bijzonder onderwijs is ondergebracht bij de Stichting Geschillen Commissies Bijzonder Onderwijs (GCBO).Op de website www.gcbo.nl kunt u terecht voor informatie over de GCBO, de (klachten)procedures, de samenstelling van de commissies, de wet- en regelgeving en de jurisprudentie. Het adres is: Stichting GCBO, Postbus 394, 3440 AJ Woerden, tel. 070-3861697, e-mail: info@gcbo.nl.

Ouderinspraak

Inspraak van ouders wordt op onze school op de volgende manier georganiseerd:

- Medezeggenschapsraad

Ouders worden op onze school bij de volgende activiteiten ingezet:
Iedere school heeft een medezeggenschapsraad (MR), bestaande uit ouders en leerkrachten. De ouders worden gekozen uit en door de ouders; de leerkrachten worden gekozen uit en door het personeel. De Stichting kent ook een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR), waarin afgevaardigden van de medezeggenschapsraden van de vier scholen zitting hebben. In de (G)MR-vergaderingen worden allerlei zaken betreffende de school c.q. de scholen en de stichting besproken. De (gemeenschappelijke) medezeggenschapsraad kan zowel gevraagd als ongevraagd advies geven aan schoolleiding, directie en bestuur. In de statuten en het huishoudelijk reglement zijn de taken en bevoegdheden neergelegd. De statuten en het huishoudelijk reglement zijn op iedere school ter inzage. Deze schoolgids kan slechts aan ouders/verzorgers worden uitgereikt, nadat de medezeggenschapsraad kennis heeft genomen van de inhoud van de gids en ermee heeft ingestemd.

De medezeggenschapsraad vergadert ongeveer acht keer per jaar. Namens het personeel hebben drie leerkrachten zitting in de raad: Jan vd Wel, Charissa Eerden en Sanne Lim.
Voor de ouders is het belangrijk om te weten dat de ouderleden er namens hen zitten en op deze manier meewerken aan het beleid en de structuur op basisschool 't Bolwerk. De ouderleden zijn: Jordi Jansen (Voorzitter/penningmeester), Arjana de Bruin, Caroline Janse, Thomas Wolvers . De leden van de oudergeleding nemen per toerbeurt deel aan de GMR vergaderingen.

Algemeen e-mailadres MR: mrbolwerk@pcboleiderdorp.nl

4.2 Vrijwillige ouderbijdrage

> **Wat is de vrijwillige ouderbijdrage?**
> Scholen mogen ouders een bijdrage vragen in de kosten. Deze bijdrage is voor activiteiten buiten de lesactiviteiten om. De bijdrage is vrijwillig. Dit betekent dat kinderen van ouders die dit niet kunnen of willen betalen, alsnog mee mogen doen met de activiteiten. Als de school een vrijwillige ouderbijdrage heeft, dan is dit afgestemd met de Medezeggenschapsraad.

Wij vragen een vrijwillige ouderbijdrage van € 40,00. Daarvan bekostigen we:

- Kerst
- Sinterklaas
- Excursies
- Slotfeest
- Verschillende projecten

Er zijn overige vrijwillige schoolkosten. Hiermee bekostigen we de volgende activiteit(en):
De schoolreis en Schoolkamp van groep 8

Aan het begin van het schooljaar wordt aan de ouders een bijdrage voor het zogenaamde schoolfonds gevraagd. De ouderbijdrage is vrijwillig, maar wij gaan er vanuit dat ouders bewust kiezen voor ’t Bolwerk en dus ook van te voren weten dat de ouderbijdrage erbij hoort.

Uit het schoolfonds worden zaken bekostigd die niet uit de exploitatievergoeding van de overheid kunnen worden betaald, zoals bijvoorbeeld de kosten van het Sint Nicolaasfeest, kerstfeest, slotfeest, excursies, projecten en het afscheid van groep 8. Daarnaast kunnen hiervan nog extra middelen voor in de groepen worden aangeschaft. Er zijn kosten, zoals het schoolreisje en het kamp van groep 8, die apart in rekening worden gebracht en buiten het schoolfonds vallen.

Verantwoording over de besteding van de ouderbijdragen in het afgelopen schooljaar wordt jaarlijks aan de ouders afgelegd in het jaarverslag van de stichting. Deze financiële verantwoording is ook te lezen op de site van de school.

Het bedrag voor een heel schooljaar is €40,00 per kind. Wanneer een leerling op een ander tijdstip start dan aan het begin van een schooljaar (na 1 oktober) vragen wij een bijdrage van € 4,00 per maand.

Het rekeningnummer van ’t Bolwerk is: NL35RABO 0311 7001 95

Aan het begin van het schooljaar ontvangt u een betaalverzoek voor de ouderbijdrage via ons ouderportaal SchouderCom. Daarin vragen wij uw toestemming voor een automatische incasso of kunt het bedrag betalen via iDEAL. Dit kan ineens of in termijnen. Wilt u daarbij de naam van uw kind en de groep vermelden?

Aan het begin van het schooljaar krijgt u over de ouderbijdrage een bericht. Bij geen of onvolledige betaling gaan we met de ouders in gesprek. Kinderen worden hierdoor niet uitgesloten van de activiteiten. Wel zijn de bijdragen noodzakelijk om de activiteiten te kunnen (blijven) organiseren. Verantwoording over de besteding van de ouderbijdragen in het afgelopen schooljaar wordt via de MR jaarlijks aan de ouders afgelegd in het jaarverslag

4.3 Ziekmelden en verlof aanvragen

Over schoolverzuim
Scholen zijn verplicht om ongeoorloofd schoolverzuim te melden bij de leerplichtambtenaar. Ongeoorloofd schoolverzuim betekent dat een leerling afwezig is van school zonder een geldige reden en zonder toestemming van de school of leerplichtambtenaar.

Soms kan een leerling niet naar school en is er sprake van geoorloofd schoolverzuim. Dat betekent dat een leerling afwezig is van school met een geldige reden en met toestemming van de school of leerplichtambtenaar. Op de website van de Rijksoverheid (www.rijksoverheid.nl) staat wanneer er sprake is van geoorloofd verzuim. Is het niet mogelijk om tijdens de schoolvakanties op vakantie te gaan? Vraag in uitzonderlijke gevallen toestemming bij de schoolleiding voor verlof buiten de schoolvakanties. Ga voor meer informatie naar: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/leerplicht/vraag-en-antwoord/leerplicht-schoolvakanties.

Op deze manier meld je je kind ziek:
Ziekte kunnen ouders telefonisch, per e-mail of via het ouderportaal melden bij de school.

Op deze manier vraag je verlof aan voor je kind:
Een verlofaanvraag wordt gedaan middels het verlofformulier. Dit kunt u opvragen bij de directie.

5 Ontwikkeling en resultaten

5.1 Tussentijdse toetsen

Wij willen natuurlijk in de gaten houden hoe de kinderen zich ontwikkelen. Daarvoor gebruiken we onder meer de materialen en de toetsen die bij onze methodes en werkwijze horen. Om die informatie te kunnen vergelijken met landelijke normen, gebruiken wij ook een gestandaardiseerd leerlingvolgsysteem (CITO).

Al deze gegevens worden opgeslagen in Parnassys. Via dit systeem houden wij de ontwikkelingen en de resultaten van de kinderen goed bij. Dat is van belang voor een snelle actie om de eventuele problemen, voor zover mogelijk op te lossen. Binnen dit systeem passen de toetsen die wij regelmatig afnemen. De resultaten hiervan geven het schoolteam inzicht in de manier waarop het onderwijs bij de kinderen effect heeft. Aan de hand van de uitslagen kan het onderwijs aan de kinderen aangepast worden.

Omdat wij de gehele ontwikkeling van de kinderen belangrijk vinden, maken wij naast de cognitieve toetsen ook gebruik van “Zien” om de sociaal-emotionele ontwikkeling en de werkhouding van leerlingen in kaart te brengen. De leerkrachten vullen deze twee keer per jaar in en bespreken deze waar nodig met ouders. Deze gedragskaart brengt onder andere welbevinden, zelfvertrouwen, taakgerichtheid, zelfstandig werken, motivatie, conflictfrequentie, samenwerken en samenspelen in kaart.

In de groepen 1 en 2 wordt de ontwikkeling van de kinderen gevolgd door middel van een observatiesysteem. Hiervoor gebruiken wij het systeem van Parnassys Leerlijnen Jonge Kind. Als er twijfels bestaan over de ontwikkeling van een kind kunnen toetsen worden afgenomen, waardoor de vermoedens van de leerkracht al dan niet bevestigd worden. Als een achterstand of juist een ontwikkelingsvoorsprong wordt geconstateerd, kan voor een leerling een handelingsplan worden opgesteld: door specifieke activiteiten in of buiten de groep wordt geprobeerd de ontwikkeling te stimuleren en te richten. Dergelijke activiteiten worden met de ouders besproken.

Extra hulp wordt geboden door de leerkracht binnen de groep of door een ondersteunende leerkracht of stagiair(e) buiten de groep. Op dit moment werken wij met de volgende toetsen:

- Technisch lezen DMT en AVI (groep 3 t/m 8);
- Spelling (groep 3 t/m 8);
- Begrijpend lezen (groep 4 t/m 8);
- Rekenen en wiskunde (groep 3 t/m 8);
- Cito-Eindtoets (groep 8).

De meeste van de hierboven genoemde toetsen worden één of twee keer per jaar afgenomen. Zij passen in het normale werkritme van de school en de kinderen. U krijgt dan ook geen bericht over het tijdstip van afname. Als de toetsuitslagen daar reden toe geven, stelt de leerkracht u ervan op de hoogte.

Als ouder heeft u door middel van een gebruikersnaam en een wachtwoord toegang tot het ouderportaal van Parnassys. Via het ouderportaal kunt u de cognitieve ontwikkeling van uw kind volgen. Alle resultaten, zowel van methodegebonden als niet-methodegebonden toetsen (zoals de Cito-toetsen), worden binnen drie weken na afname in Parnassys verwerkt. Indien u over de (toets)resultaten met de leerkracht van gedachten wilt wisselen, kunt u hiervoor een afspraak met de leerkracht maken.

Trendanalyses

Gedurende een reeks van jaren worden de Cito-resultaten van de leerlingen van onze school met elkaar vergeleken. Zo worden bijvoorbeeld de resultaten van achtereenvolgende groepen 5 op een rij gezet, maar ook de ontwikkeling van een groep 3 tot uiteindelijk groep 8. Op die manier kunnen bepaalde patronen gesignaleerd worden. Dit noemen wij een ‘trendanalyse’. Een en ander kan leiden tot bepaalde beleidsbeslissingen.

5.2 Resultaten doorstroomtoets

Wat is de doorstroomtoets?
Vanaf het schooljaar 2023-2024 maken alle leerlingen aan het eind van de basisschool een doorstroomtoets. Dit is verplicht. Met de doorstroomtoets kunnen leerlingen laten zien wat ze op de basisschool hebben geleerd. In de weken voor het toetsmoment geeft de leerkracht de leerling een advies voor het onderwijsniveau in het voortgezet onderwijs. Leerprestaties, aanleg en ontwikkeling op de basisschool spelen hierbij een rol. Heeft de leerling een hogere doorstroomtoetsuitslag dan het gegeven schooladvies? Dan stelt de school het advies bij, tenzij het in het belang is van de leerling om dit niet te doen. Heeft de leerling een lagere doorstroomtoetsuitslag dan het gegeven schooladvies? Dan blijft het advies van de school leidend.

De doorstroomtoets vindt plaats in februari en geeft leerlingen een gelijke kans om zich eind maart aan te melden voor de middelbare school van hun voorkeur, die het best past bij hun niveau. De doorstroomtoets is geen examen; leerlingen kunnen niet slagen of zakken.

Referentieniveaus
De Inspectie van het Onderwijs controleert of het onderwijs op scholen van voldoende niveau is. De doorstroomtoetsresultaten van de leerlingen spelen een belangrijke rol bij deze controle. Vanaf 1 augustus 2020 gebruikt de inspectie referentieniveaus om te bepalen of een school voldoende of onvoldoende presteert.

Wat zijn referentieniveaus?
Een doorstroomtoets meet voor de onderdelen Nederlandse taal en rekenen:

- Hoeveel procent van de leerlingen met de doorstroomtoets het basisniveau heeft gehaald (dit wordt ook wel het fundamentele niveau genoemd).
- Hoeveel procent van de leerlingen met de doorstroomtoets het streefniveau heeft gehaald. Dit is een hoger niveau dat de leerlingen kunnen behalen.

Het fundamentele niveau (basisniveau) en het streefniveau (hogere niveau) worden ook wel de ‘referentieniveaus’ genoemd. Ze zeggen dus welk niveau de leerlingen op de school hebben gehaald op de gebieden taal en rekenen. Om te kijken of de school voldoende of onvoldoende heeft gescoord, worden ze vergeleken met signaleringswaarden van de Inspectie van het Onderwijs.

Wat zijn signaleringswaarden?
Hoeveel procent de school minimaal moet halen op de beide niveaus ligt vooraf vast. Deze percentages worden namelijk door de Inspectie van het Onderwijs bepaald. Als de school minder goed scoort dan deze vastgestelde, minimale waarde, kan het een signaal zijn dat er misschien iets niet goed gaat op de school. Daarom worden deze minimale scores

‘signaleringswaarden’ genoemd. Wanneer het percentage leerlingen op de school voor zowel het fundamentele niveau als het streefniveau op of boven de signaleringswaarden liggen, zijn de resultaten in dat schooljaar voldoende.

Gemiddelde van drie jaar resultaten

De gegevens die worden getoond in de schoolgids zijn een gemiddelde van de afgelopen drie schooljaren.

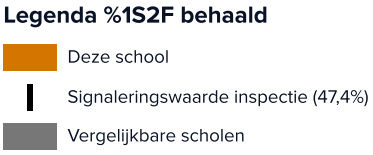
Welk percentage leerlingen behaalt het fundamentele niveau in 2025-2026?

School	%1F behaald (over drie schooljaren)
't Bolwerk	98,5% 96,6%

Welk percentage leerlingen behaalt het streefniveau in 2025-2026?

School	%1S/2F behaald (over drie schooljaren)
't Bolwerk	69,1% 59,1%

5.3 Schooladviezen

Middels het leerlingvolgsysteem van CITO volgen wij de leerlingen vanaf groep 3 middels 2 toets momenten per jaar. Vanaf groep 6 geven wij de leerlingen een verwachte uitstroom mee op basis van de resultaten van de CITO toetsen in het leerlingvolgsysteem. In groep 8 krijgen leerlingen een schooladvies. Dit advies bepaalt op welk niveau een leerling zich mag inschrijven op een school voor voortgezet onderwijs. 't Bolwerk baseert het schooladvies op toetsresultaten (zowel van methodetoetsen als CITO toetsen), de sociaal emotionele ontwikkeling, werkhouding, motivatie en gedrag.

De leerlingen uit groep 8 maken vanaf schooljaar 2023-2024 al in februari een doorstroomtoets. Ze moeten zich dan eind maart aanmelden voor de middelbare school. Hierdoor maken alle leerlingen even veel kans op een plek op de school van hun voorkeur. En op het voor hen best passende niveau. De Wet doorstroomtoetsen po is in februari 2022 aangenomen door de Eerste Kamer. Vanaf schooljaar 2023-2024 verandert de eindtoets naar de doorstroomtoets.

Vanaf schooljaar 2023-2024:

1 aanmeldweek en eindtoets wordt doorstroomtoets

De wet neemt een aantal problemen weg in de overgang van het basis- naar de middelbare school. Dit zijn maatregelen:

- De eindtoets gaat doorstroomtoets heten. Hierdoor wordt beter duidelijk dat de leerling zich blijft ontwikkelen. Ook na het afnemen van de toets in groep 8.
- Er komt 1 week waarin leerlingen zich aanmelden voor de middelbare school. Alle leerlingen maken dan evenveel kans op een plek op de school van hun voorkeur die ook past bij het schooladvies.

Doordat er 1 aanmeldweek komt, veranderen de stappen van het schooladvies en de toets:

- Scholen melden zich tussen 1 oktober en 15 november aan voor een doorstroomtoets.
- Leerlingen ontvangen tussen 10 en 31 januari hun voorlopig schooladvies.
- Leerlingen maken in de eerste 2 weken van februari de doorstroomtoets.
- Uiterlijk 15 maart ontvangen de scholen de uitslag van de doorstroomtoets.
- Leerlingen en ouders ontvangen uiterlijk 24 maart van hun school het definitieve schooladvies.
- Tussen 25 maart en 31 maart melden alle leerlingen zich tegelijk, met hun definitieve advies, aan op de middelbare school. Leerlingen die de overstap maken naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso) kunnen zich al eerder met een voorlopig schooladvies aanmelden bij het vso.
- Scholen moeten in de schoolgids opnemen hoe het schooladvies tot stand komt. Zij moeten ouders en leerlingen hierover actief informeren. Zo worden alle ouders op tijd betrokken bij de overgang naar de middelbare school.
- Krijgt de leerling een hoger toetsadvies dan het voorlopig schooladvies? Dan geeft de school een hoger definitief schooladvies. Alleen als het in het belang van de leerling is, kan de school besluiten het advies niet te verhogen. De school moet motiveren.

Welke schooladviezen heeft de school aan de leerlingen gegeven in de afgelopen drie schooljaren?

De schooladviezen die worden getoond zijn het gemiddelde van de adviezen die in de afgelopen drie schooljaren zijn gegeven: **2023-2024, 2024-2025 en 2025-2026**

Schooladvies	Percentage leerlingen
praktijkonderwijs	2,8%
vmbo-b / -k	4,2%
vmbo-k	5,6%
vmbo-k / -(g)t	4,2%
vmbo-(g)t	16,9%
vmbo-(g)t / havo	7,0%
havo	15,5%
havo / vwo	8,5%
vwo	35,2%

5.4 Sociale ontwikkeling

Visie op sociale opbrengsten

> **Wat verstaan scholen onder sociale opbrengsten?**
> Op school leren kinderen vaardigheden die nodig zijn om op een goede manier met anderen om te gaan en om hun steentje bij te dragen aan de samenleving. Het gaat om vaardigheden zoals samenwerken, ruzies oplossen en jezelf weten te redden. Door deze vaardigheden is de sfeer op school fijn en veilig en verbeteren de leerprestaties. Kinderen nemen op een positieve manier deel aan de maatschappij.

Vertrouwen

Welbevinden

Betrokkenheid

't Bolwerk verzorgt passend onderwijs waarbij respect, vertrouwen, veiligheid, welbevinden en betrokkenheid kernbegrippen zijn. Passend onderwijs biedt de kinderen de leerstof waar ze ‘aan toe zijn’. Kinderen willen dolgraag leren. Het is de taak van de leerkrachten om de kinderen de leerstof te bieden die past bij hun leer- en ontwikkelingsniveau. Leerstof moet in de ‘zone van de naaste ontwikkeling’ liggen; is dus niet té moeilijk, maar biedt wel voldoende uitdaging. Elk kind heeft recht op een ononderbroken ontwikkeling waarbij het kan leren in eigen tempo en op eigen niveau.

Vertrouwen, welbevinden en betrokkenheid, zijn de begrippen die de leerkrachten van 't Bolwerk, in alle groepen, steeds voor ogen hebben bij het maken van hun keuzes. Om echt te kunnen leren moeten de kinderen goed in hun vel zitten. Er ontstaat dan vertrouwen in zichzelf, in elkaar en in de toekomst. Wij trachten ons onderwijs zo in te richten, dat de kinderen graag naar school gaan. Hoe meer vertrouwen, hoe groter de kans dat kinderen echt tot ontwikkeling komen! Daarbij streven we naar een zo groot mogelijke betrokkenheid van de kinderen. Waar mogelijk worden zij zelf eigenaar van de planning en inhoud van hun leerproces.

Werkwijze t.a.v. sociale opbrengsten

Omdat kinderen volwaardig deel moeten kunnen uitmaken van de samenleving, is in het onderwijs aandacht voor karaktervorming en sociaal-emotionele ontwikkeling minstens zo belangrijk als ontwikkeling van kennis en vaardigheden. Op onze scholen gaat het daarbij om een aantal vaak met de christelijke traditie verbonden waarden. Het begrip ‘vertrouwen’ (in jezelf, in anderen, in de toekomst) staat daarbij voor ons centraal. In feite gaat het daarbij niet om een specifiek leervak maar iets dat door alles op school heen behoort te lopen om kinderen steeds weer te laten zien wat belangrijk is in hun gedrag. Vanuit deze waarden ontwikkelen de kinderen een moreel kompas dat hen helpt bij het maken van keuzes in opvattingen en gedrag.

Met behulp van leerlingenpeilingen en het observatie-instrument ‘Leerling in beeld’ brengen we de voortgang in ontwikkeling systematisch in kaart. We hanteren bij het kleuteronderwijs de leerlijnen van Parnassys als observatie-instrument dat kan bijdragen aan een verbinding tussen de kinderopvang en het basisonderwijs en aan de overdracht naar groep 3.

Geïntegreerd in het programma is het project 'schooljudo', waarbij alle groepen een periode per schooljaar judolessen krijgen. Hieraan worden waarden als weerbaarheid en respect gekoppeld.

6 Schooltijden en opvang

6.1 Schooltijden

	Ochtend		Middag	
	Voorschoolse opvang	Schooltijd	Schooltijd	Naschoolse opvang
Maandag	07:00 - 08:40	08:40 - 12:15	13:00 - 15:00	15:00 - 18:30
Dinsdag	07:00 - 08:40	08:40 - 12:15	13:00 - 15:00	15:00 - 18:30
Woensdag	07:00 - 08:40	08:40 - 12:30	-	12:30 - 18:30
Donderdag	07:00 - 08:40	08:40 - 12:15	13:00 - 15:00	15:00 - 18:30
Vrijdag	07:00 - 08:40	08:40 - 12:15	13:00 - 15:00	15:00 - 18:30

Opvang
Schooltijd

Maandag: Alle leerlingen blijven collectief over
Dinsdag: Alle leerlingen blijven collectief over
Woensdag: Alle groepen zijn om 12.30 uur uit
Donderdag: Alle leerlingen blijven collectief over
Vrijdag: Alle leerlingen blijven collectief over

6.2 Opvang

Voorschoolse opvang
Opvang voor schooltijd wordt geregeld in samenwerking met Partou en FloreoKids, buiten het schoolgebouw. Hier zijn kosten aan verbonden.

Tussenschoolse opvang
Opvang tijdens de middagpauze wordt geregeld in samenwerking met Floreokids, in het schoolgebouw. Hier zijn kosten aan verbonden.

Naschoolse opvang
Opvang na schooltijd wordt geregeld in samenwerking met Partou en FloreoKids, buiten het schoolgebouw. Hier zijn kosten aan verbonden.

Opvang tijdens vrije dagen en schoolvakanties
Er is opvang tijdens vrije dagen en schoolvakanties.
Collectief overblijven
Wat betreft de tussenschoolse opvang, is sprake van het zogenaamde ‘collectief overblijven’. Indien u wenst dat uw kind(eren) gebruik maken van de tussenschoolse opvang dan wordt daar een overblijfbijdrage voor gevraagd. Onder toezicht van de medewerkers van Lunchtijd Leiderdorp kunnen de kinderen voor of na het eten buitenspelen. Voor de inhuur van toezicht en organisatie van het collectief overblijven tijdens de lunchpauze wordt een bedrag van 175 euro per schooljaar in rekening gebracht. Dit is een verplichte bijdrage. Als uw kind later in het schooljaar deelneemt zal het bedrag evenredig worden aangepast. Indien de bijdrage niet wordt betaald kan uw kind geen gebruik maken van de tussenschoolse opvang en dient u eigen opvang te realiseren. De administratieve organisatie van de tussenschoolse opvang ligt bij 't Bolwerk.

6.3 Vakantierooster

Vakanties 2026-2027

Vakantie	Van	Tot en met
Studiedag 1	05 oktober 2026	
Herfstvakantie	17 oktober 2026	25 oktober 2026
Studiedag 2	26 november 2026	
Vrije middag Sinterklaas	04 december 2026	
Vrije middag kerst	18 december 2026	
Kerstvakantie	21 december 2026	01 januari 2027
Studiedag 3	19 februari 2027	
Voorjaarsvakantie	20 februari 2027	28 februari 2027
Studiedag 4	30 maart 2027	
Meivakantie	26 april 2027	07 mei 2027
2e Pinksterdag	17 mei 2027	
Junivakantie	14 juni 2027	18 juni 2027
Vrije middag zomervakantie	16 juli 2027	
Zomervakantie	17 juli 2027	29 augustus 2027

6.4 Wie is wanneer te bereiken?

Het is op school op de volgende momenten mogelijk om het personeel te spreken:

	Dag(en)	Tijd(en)
IB Lisette van Haaren	Dinsdag t/m donderdag	8.30 uur t/m 16.00 uur
Directeur Anneke van Vliet	Maandag t/m donderdag	8.30 uur t/m 16.30 uur